

SIKKERHETSDATABLAD

Stonex

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	01.07.2008
Kjemikaliets navn	Stonex
Deklarasjonsnr.	032393
Kjemikaliets bruksområde	Sterkt surt avkalkningsmiddel.

Importør

Firmanavn	Nilfisk-ALTO
Postadresse	Bjørnerudveien 24
Postnr.	1266
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	+47 22 75 17 70
Telefaks	+47 22 75 17 71
E-post	info.no@nilfisk-alto.com
Hjemmeside	http://www.nilfisk-alto.no
Nødtelefon	Giftinformasjonen:telefon 22 59 13 00.

2. Farlige egenskaper

Klassifisering	C; R34, R37
Farebeskrivelse	HELSE: Etsende. Irriterer luftveiene. SIKKERHET: Ikke brannfarlig. MILJØ: Er skadelig for vannlevende organismer pga. påvirkning av pH. Virker forsurende på miljøet.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Merking/klassifisering	Innhold
Saltsyre	EC-nr.: 231-595-7	C; R34, R37	30 - 50 %
2-(2-Butoksyetoksy)etanol	CAS-nr.: 112-34-5 EC-nr.: 203-961-6	Xi; R36	< 5 %
But-2-yn-1,4-diol	CAS-nr.: 110-65-6 EC-nr.: 203-788-6	T; R21, R23/25, R34, R43, R48/22	< 1 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Se seksjon 16 for forklaring av risikosekninger.		

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt straks den skadede fra eksponeringskilden. Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Kontakt lege ved vedvarende symptomer.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.

	Ved bevisstløshet bring pasienten i stabilt sideleie.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær straks. Vask grundig med såpe og vann, og skylt godt. Kontakt lege ved etseskader eller vedvarende ubehag.
Øyekontakt	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fjern eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege straks. Fortsett å skylle til lege overtar.
Svelging	Skyll munnen godt og drikk deretter rikelig med vann. Fremkall ikke brekninger. Ved oppkast hold hodet lavt, slik at ikke maveinnholdet kommer ned i lungene. Kontakt lege/sykehus øyeblikkelig. Det må ikke gis noe å drikke til en bevisstløs person.
Informasjon til helsepersonell	Symptomatisk behandling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Brann kan slukkes med: Karbondioksid (CO ₂). Pulver. Skum. Vanntåke.
Uegnet brannslukningsmiddel	Bruk ikke skarp vannstråle.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke klassifisert brannfarlig.
Brannslukningsmetoder	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket. Unngå at slukningsvann kommer ut i kloakkavløpet.
Personlig verneutstyr	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.
Annen informasjon	Forbrenningsprodukter: Ved brann eller høy temperatur dannes giftig røyk: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂). Klordamp.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Hold uvedkommende vekk.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Begrens spredningen. Må ikke komme ut i kloakkavløp eller andre vannveier. I tilfelle, kontakt offentlige myndigheter straks.
Metoder til opprydding og rengjøring	Tas opp med absorberende materiale (sand, diatomitt, syrebinder, universalbinder, sagmugg). Samles sammen i egnet merket beholder for avfallsbehandling. Skyll godt med vann.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Sørg for god ventilasjon. Unngå søl, hud- og øyekontakt.
Oppbevaring	Oppbevares tett lukket, på et kjølig, tørt og godt ventilert sted, i originalbeholder. Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer, legemidler og dyrefôr. Oppbevares adskilt fra sterke baser.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Enhet	Norm år
2-(2-Butoksyetoksy)etanol	CAS-nr.: 112-34-5 EC-nr.: 203-961-6	8 t.: 68 mg/m ³	2007
Hydrogenklorid	CAS-nr.: 7647-01-0 EC-nr.: 231-595-7	8 t.: 7 mg/m ³ ;T	2007

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Unødig påvirkning skal unngås og forholdene skal være forsvarlige. Unngå innånding, hud- og øyekontakt. Holdes vekk fra næringsmidler, drikkevarer, legemidler og dyrefôr. Fjern tilsølte klær straks. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i
--	---

	henhold til relevant CEN-standard. Ventilasjon: Sørg for god ventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved dårlig ventilasjon eller arbeidsoperasjoner som utvikler damp, brukes egnet åndedrettsvern. Maske med filter E.
Håndvern	Bruk vernehansker (iht. standard NS-EN 374) av: nitrilgummi (ved lengre tids bruk: butylgummi). Bytt hansker regelmessig, spesielt etter intensiv kontakt med produktet. Ta kontakt og rådfør med hanskeleverandør vedrørende gjennombruddstid etc..
Øyevern	Ved fare for sprut, bruk tettsittende vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk verneklær etter behov.
Annen informasjon	Hygieniske rutiner: Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Påfør hudkrem ved arbeidets slutt. Oppbevar arbeidsklær adskilt fra andre klær. Forurensede klær vaskes før ny bruk.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Karakteristisk lukt
Farge	Gulaktig
Løselighet i vann	Lett løselig.
Relativ tetthet	Verdi: 1,15 g/cm ³ (20 °C)
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -50 °C
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: 108 °C
pH (handelsvare)	Verdi: 0
pH (bruksløsning)	Verdi: 2
Damptrykk	Verdi: 21 mbar (20 °C)

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Ingen kjente.
Materialer som skal unngås	Sterke baser.
Farlige spaltningsprodukter	Kan ved brann/kraftig oppvarming frigi CO, CO ₂ , klor. Det forventes ikke at det dannes farlige spaltningsprodukter ved normal håndtering/oppbevaring.
Stabilitet	Normalt stabil.

11 Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Etsende.
Innånding	Innånding kan føre til irritasjon i lufveiene. Innånding av meget høye konsentrasjoner kan i løpet av noen timer føre til vann i lungene (lungeødem). Gjentatt og langvarig innånding av løsemidler kan gi hodepine, svimmelhet og kvalme. Kan i alvorlige tilfeller gi hjerneskade og skade på sentralnervesystemet.
Hudkontakt	Virker etsende på huden.
Øyekontakt	Sprut i øynene kan forårsake etseskader på hornhinnen, med varig synsnedsettelse (evt. blindhet).
Svelging	Virker etsende ved svelging, selv små mengder kan gi alvorlig skade.
Annen informasjon	Store løsemiddelkonsentrasjoner kan føre til irritasjon i øyne og luftveier og gi hodepine, svimmelhet og effekter på sentral nerve systemet. Ved kronisk overeksponering kan lever- og nyreskader ikke utelukkes.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Hydrogenklorid: Fisk LC50 (96 h) 282 mg/L
-------------	---

	Er skadelig for vannlevende organismer pga. påvirkning av pH. Virker forsurende på miljøet.
Mobilitet	Lett løselig i vann. Ved spill på jord vil de overflateaktive stoffene bindes kraftig til jordpartiklene.
Persistens og nedbrytbarhet	De overflateaktive stoffene i produktet overholder kravene om nedbrytning i EU's forordning Nr. 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler. (> 60 % CO2/BOD, 28 d, OECD 301B+D).
Bioakkumulasjonspotensial	Produktet forventes ikke å være bioakkumulerbart.
Miljøopplysninger, konklusjon	Må ikke slippes ukontrollert ut i avløp, grunn eller vannveier

13 Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 20 01 29 rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. For nærmere informasjon om forsvarlig håndtering, kontakt NORSAS tlf. 40 61 82 00. Anbefalt avfallskode (EAL): 20 01 29 rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer .
Annen informasjon	Må ikke slippes ukontrollert ut i kloakk eller avløpssystem.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	ETSENDE VÆSKE, SUR, UORGANSIK, N.O.S (inneh. saltsyre)
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 3264 Klasse: 8 Fare nr.: 80 Emballasjegruppe: II
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 3264 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 3264 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 3264 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II
Fareseddel	8

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol



Etsende

Sammensetning på merkeetiketten	Saltsyre: 30 - 50 %
R-setninger	R34 Etsende.

	R37 Irriterer luftveiene
S-setninger	S23 Unngå innånding av damp. S24 Unngå hudkontakt. S25 Unngå kontakt med øynene. S26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S37/39 Bruk egnede vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm. S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Opplysninger fra produsent. FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (2007). Arbeidstilsynets brosjyre om åndedrettsvern (best.nr.539). Hanskeguiden (Arbeidsmiljøforlaget). Transport av farlig gods: ADR, RID, IATA, IMDG.

16 Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R21 Farlig ved hudkontakt. R23/25 Giftig ved innånding og svelging. R34 Etsende. R36 Irriterer øynene. R37 Irriterer luftveiene R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R48/22 Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved svelging.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på bakgrunn av datablad fra produsent. Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i henhold til gjeldende regelverk. Alfheim Kjemikalie Consult er ikke ansvarlig for feil eller mangler i opplysninger fra produsent eller leverandør av produktet. Leverandør/importør i seksjon 1 i databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Nilfisk-ALTO